Suomen Poliisijärjestöjen Liitto

14.5.2024

48/12/2024

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025—2028

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry:n (SPJL) lausunto:

Sisäinen turvallisuus

Poliisi

”Suomen turvallisuusympäristön muutos, tilannekuva ja tunnistetut riskit edellyttävät riittäviä resursseja turvallisuusviranomaisille, jotta yllättäviin muutoksiin ja kriiseihin kyetään varautumaan ennakoivasti ja määrätietoisesti.”

Rahoitustilanne näyttää poliisin osalta tällä hetkellä kohtuulliselta. Määrärahantaso vaikuttaisi antavan mahdollisuuden poliisien määrän nostamiseen lähemmäksi hallitusohjelman määrittelemää tasoa vuonna 2025. Vuoden 2025 jälkeen määrärahataso näyttää kuitenkin ministeriötasolla laskevan ja tällä saattaa olla vaikutusta poliisinkin rahoituskehykseen.

Globaalilla toimintakentällä myös rikollisuus kansainvälistyy, moninaistuu ja kehittyy nopeasti. Poliisin on pysyttävä ajan tasalla sekä muuttavassa toimintaympäristössä että muuttuvan lainsäädännön osalta. Sisäisen turvallisuuden muuttunut toimintaympäristö, lisääntyneet osaamisvaatimukset ja uudet uhkat on tunnistettu kaikissa keskeisissä toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa. (ks. Turvallisuusselonteko, Hallitusohjelma, Sisäministeriön strategia, Poliisin strategia jne.)

Ukrainan sota on muuttanut eurooppalaista turvallisuutta huomattavasti heikompaan suuntaan. Tilannetta ajatellessa on hyvä muistaa, että kriisitilanteessa poliisi on ensilinjan toimija ennen kuin tilanne muuttuu ns. harmaan vaiheen tilanteesta varsinaiseksi sotilaalliseksi voimankäytöksi. Vallitsevilla voimavaroilla poliisi suoriutuu heikosti rauhan ajan tehtävistä, jolloin mahdolliseen harmaan vaiheen toimintaan poliisilla on vain rajallisesti voimavaroja.

Uhat ovat tunnistettuja ja niiden määrä näyttää pikemmin kasvavan kuin vähenevän. Tällä hetkellä on huolestuttavaa, jos määrärahakehykset kääntyvät tulevaisuudessa laskuun ja henkilöstön määrästä tai työvälineistä joudutaan tinkimään.

Poliisilla on viime vuosina ollut useita ICT-hankkeita, jotka ovat päättyneet keskeytykseen alimittaisen rahoituksen vuoksi. ICT-hankkeita suunniteltaessa olisi toivottavaa, että riittävään rahoitukseen sitouduttaisiin hankkeiden osalta.

VIRVE 2.0 matkaviestiverkon rahoituksen tulee olla tasoltaan riittävä, jotta projekti saadaan valmiiksi kaikkien viranomaisten osalta.

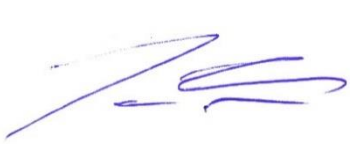
Maahanmuutto

”*Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon vuodelle 2025 varattua määrärahaa alennetaan 37,3 milj. euroa ja vastaanoton asiakkaiden tukiin varattua määrärahaa vastaavasti 12,9 milj. euroa aiheutuen muutoksista maahanmuuton ennusteessa. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuviin menoihin varattua arviomäärärahaa vähennetään vuosittain 3 milj. euroa.”*

Rahoituksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdolliset hybridioperaatiot itärajalla. Aiempien kokemusten perusteella saattaa olla mahdollista, että Venäjä käynnistää operaatioita, joiden yhteydessä itärajan ylitse salakuljetetaan turvapaikanhakijoita laittomasti. Viranomaisilla tulee olla riittävä rahoitus turvapaikanhakijoiden asioiden käsittelyyn sekä perusteettomasti maassa oleskelevien maasta poistamiseen.

Tiedossa ei ole rahoituksen kohdentumisesta hallinnon sisällä, joten tarkemmin emme pysty ottamaan kantaa lausuttavaan asiaan.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry

Jonne Rinne
puheenjohtaja

Mika Nygård
järjestöpäällikkö

Suomen Poliisijärjestöjen Liittoon kuuluu runsaat 11 000 jäsentä poliisista, oikeusministeriön hallinnonalalta ja hätäkeskuslaitoksesta.